

*Арсентьєва А.С., ст. гр. ЕФфк-14-1м
Науковий керівник:
к.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Соляник Л.Г..
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)*

ПРОГНОЗУВАННЯ СТРАХОВИХ ПЛАТЕЖІВ ЗА РІЗНИХ УМОВ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР НА ОСНОВІ ТЕОРІЇ ІГОР З ПРИРОДОЮ

Страховання ризиків у сільськогосподарському виробництві забезпечує надійний страховий захист сільськогосподарському виробнику і дозволяє йому мінімізувати збиток, викликаний наявністю природних та природно-кліматичних факторів ризику, отримати доступ до кредитних ресурсів, забезпечити стабільний розвиток сільськогосподарського виробництва [1].

На Україні лише шістнадцять страхових компаній проявляють інтерес до сегменту ринку Агросстрахування, десять з яких активно працювали в 2013 році [2]. Але збитковість по даному виду страхуванню, яка залежить від природних умов, залишається високою та тягне за собою збитковість компанії в цілому.

Для оптимізації страхового портфеля страхових компаній, основним видом діяльності яких буде страхування врожаю сільськогосподарських культур, що залежить від погоди, доцільно застосовувати модель теорії ігор.

За виглядом функцій виграшу ігри поділяють на матричні, біматричні, безупинні, опуклі, сепарабельні, типу дуелей та ін.

Для матричних ігор доведено, що будь-яка з них має рішення і його можна легко знайти шляхом зведення гри до задачі лінійного програмування [3]. Алгоритм вирішення проблеми дослідження може бути достатньо просто реалізовано за допомогою комп'ютерного програмного продукту EXCEL.

Доцільним є обчислення за допомогою моделі теорії ігор структури сівозміни сільськогосподарських культур, сімба чи посадка яких залежатиме від прогнозованої погоди на наступний рік. Визначається грошовий вимір сподіваного доходу за плановими площами і урожайностями. Формується список (перелік) страхових ризиків відповідно до запропонованих страховиком

страхових продуктів комплексної програми. Надалі враховуючи страхові тарифи за сільськогосподарськими ризиками та страхові суми обчислюються розміри страхових платежів.

Одержуючи будь-який прогноз, важливо знайти його точність. Для оцінювання якості прогнозування суми страхових платежів доцільно використовувати наступні критерії – середньоквадратичне відхилення, коефіцієнт кореляції, критерій Фішера і Стьюдента, критерії регуляризації.

Таким чином, основним методом запобігання певною мірою фінансової нестійкості та зниження сільськогосподарського ризику страхувальника є методи теорії ігор для оптимізації їхньої діяльності. Розрахунок оптимальної структури сівозміни під три сільськогосподарські культури свідчить, що таке обчислення дасть змогу, по-перше зменшити виробничі втрати внаслідок негативного впливу природно-кліматичних ризиків на урожайність сільськогосподарських культур, по-друге, поліпшити планування на підприємствах завдяки тому, що буде приблизно відомо чи потрібно страхувати урожай наступного року, чи ні; приблизно обчислити суми страхових платежів.

Отже, доцільно обчислювати за допомогою моделі теорії ігор з природою прогнозовані суми страхових платежів, що будуть сплачуватися страхувальниками (сільськогосподарськими товаровиробниками) в наступному році.

Список літератури:

1. Глотова І. І., Томіліна Є. П. Агрострахування – нові напрямлення у розвитку [Електронний ресурс] / Ставропільський державний аграрний університет. – Режим доступу:\www/ URL: <http://www.sworld.com.ua/konfer30/366.pdf> - 19-30.03.2013
2. Білостоцька І.Ю. Розвиток страхового захисту в аграрному секторі / І.Ю. Білостоцька, Л.В. Временко // Энергосбережение.Энергетика.Энергоаудит. – 2014. - №4. – С. 63-68.
3. Замков О.О. Математические методы в экономике: Учебник / О.О. Замков, А.В. Толстопятенко, Ю.Н. Черемных / Под общ. ред. д.э.н., проф. А.В. Сидоровича; МГУ им. М.В. Ломоносова. – 3-е изд., перераб. – М.: Издательство «Дело и Сервис», 2001. – 368с.